

**OM SAMTYKKE TIL Å INNGÅ EN OVERENSKOMST MELLOM REGJERINGEN I
KONGERIKET NORGE OG REGJERINGEN I KONGERIKET BELGIA OM TRANSPORT AV
GASS FRA NORSK KONTINENTALSOKKEL OG ANDRE OMRÅDER GJENNOM
RØRLEDNING TIL KONGERIKET BELGIA**

*Tilråding fra Olje- og energidepartementet av 10. juni 1988,
godkjent i statsråd samme dag.*

Stortingets beslutning av 15. desember 1986 om utbygging og drift av Troll- og Sleipner Østfeltene m.v. forutsatte etablering av et nytt gasstransportsystem fra disse feltene til Zeebrugge i Belgia. Det vises til St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 13 (1986-87), Budsjett-innst. S. nr. 8 Tillegg nr. 2 (1986-87) og St.tid. (1986-87) s. 1772-1793. Stortinget tok ikke stilling til kapasitet, tilknytningspunkter til eksisterende transportsystemer, oppstartingstidspunkt, eierfordeling eller økonomiske forhold knyttet til transportsystemet. Rettighetshaverne til Troll- og Sleipner Østfeltene la 4. mars 1988 frem en revidert plan for utbygging og drift av transportsystemet. På bakgrunn av denne har Regjeringen i St.prp. nr 85 (1987-88) overfor Stortinget fremmet forslag om utbygging og drift av Zeepipe, jfr. Innst. S. nr. 301 (1987-88).

Zeepipe er organisert som et interessentskap der Statoil er operatør og har en andel på 70%. Zeepipe vil bli bygget ut trinnvis. Den delen som betjener Sleipner Østfeltet vil være i drift fra 1993, mens den delen som skal betjene Trollfeltet vil komme i gang i 1996.

Zeepipe-gruppen har forhandlet med det nasjonale belgiske gasselskapet Distrigaz S.A. om utskilling av gassmottaksterminalen i Zeebrugge som et eget interessentskap og deltagelse i dette også av Distrigaz. Det er oppnådd enighet om at terminalen skal bygges og drives som en integrert del av Zeepipe. Statoil vil være operatør også for terminalen. Avtalene selskapene imellom er ferdigforhandlet og forventes undertegnet i løpet av første halvdel av juni 1988.

I forbindelse med transporten av norsk gass til Belgia har representanter for den norske og den belgiske regjering ført forhandlinger om en overenskomst. Fra norsk side har forhandlingene vært ført av Unitiserings- og rørledningsdelegasjonen oppnevnt ved kgl.res. av 2. mai 1975. Denne delegasjonen har tidligere forhandlet bl.a. de inngåtte avtaler med Storbritannia om fellesutnyttelse av Frigg-, Statfjord- og Murchisonfeltene og transport til Storbritannia fra disse og med Forbundsrepublikken Tyskland og Storbritannia om transport av henholdsvis gass fra Ekofisk til Emden og olje fra Ekofisk til Teesside. Delegasjonen har vært ledet av ekspedisjonssjef Knut Dæhlin, Olje- og energidepartementet. De øvrige medlemmene av forhandlingsdelegasjonen var ekspedisjonssjef Karl E. Manshaus, Olje- og energidepartementet, ekspedisjonssjef Tore I. Sandvold, Olje- og energidepartementet, direktør Kjell Mathisen, Finansdepartementet, prof.dr.juris Carl August Fleischer, Utenriksdepartementet og sikkerhetsdirektør Magne Ognedal, Oljedirektoratet. Underdirektør Halvor Musæus, Olje- og energidepartementet har vært delegasjonens sekretær. For øvrig har ekspedisjonssjef Odd Hengsle, Finansdepartementet, underdirektør Stig Sollund, Finansdepartementet og konsulent Pål Brynsrud, Olje- og energidepartementet deltatt i forhandlingene. Fra belgisk side har

delegasjonen vært ledet av statssekretærene J. Vanwildemeersch og H. van der Borgh t i det belgiske energidepartement.

Avtalen, som er på engelsk, ble undertegnet av de to lands energiministre 14. april 1988 og bygger i store trekk på de avtaler som tidligere er inngått om ilandføring av olje og gass fra norsk sokkel til Storbritannia og Forbundsrepublikken Tyskland. Overenskomsten, i engelsk tekst, er trykt som vedlegg 1 til proposisjonen. En uoffisiell oversettelse til norsk følger som vedlegg 3.

Overenskomstens innhold

Etter *artikkel 1* skal den belgiske regjering ikke motsette seg at det legges og drives en rørledning fra norsk kontinentsokkel til Belgia for transport av gass.

Etter *artikkel 2* skal rørledningen eies og drives av ett eller flere norskregistrerte selskaper eller av den norske stat.

Selskapene og rørledningen skal være underlagt norsk lov og jurisdiksjon både m.h.t. sivil- og strafferett. Dette skal imidlertid ikke utelukke samtidig belgisk jurisdiksjon på belgisk kontinentsokkel og territorium. En presisering av denne bestemmelse er foretatt i brev av 14. april 1988 fra den norske olje- og energiminister til den belgiske energiminister, som i brev av samme dag til den norske olje- og energiminister har bekreftet at han er enig i omhandlede presisering. Brevet fra den norske olje- og energiminister følger som vedlegg 2 til denne proposisjon. En uoffisiell oversettelse til norsk følger som vedlegg 4.

Etter *artikkel 3* kan norske myndigheter pålegge eierne å transportere gass som ikke stammer fra norsk kontinentsokkel i den grad rørledningen har kapasitet til det.

Etter *artikkel 4* skal rørledningen være underlagt enhetlige sikkerhets- og målestandarder i den grad det er mulig. De to lands myndigheter skal i samråd så snart det er mulig utforme slike standarder.

Den endelige godkjenningen av sikkerhet, måleutstyr og driftsrutiner skal gis av norske myndigheter i samråd med de belgiske.

Artikkel 5 inneholder nærmere regler om norske inspektørers adgang til rørledningen og terminalen. I henhold til denne artikkel skal norske myndigheter også kunne kreve utbedringer.

I *artikkel 6* fastslås den norske stats rett til å overta eierskapet i rørledningen dersom den norske tillatelse til anlegg og drift av rørledningen utløper, oppgis eller tilbakekalles. De to lands myndigheter skal i dette tilfelle konsultere hverandre om fremtidig bruk av rørledningen. Videre forutsetter denne artikkel at konsultasjoner skal holdes dersom et lands myndigheter ikke lenger anser fortsatt drift av rørledningen for mulig.

Etter *artikkel 7* skal de norske eiere av rørledningen og terminalen bare betale skatt i Norge av inntekter fra bruk av rørledningen eller terminalen eller gevinst ved salg av eierandeler i disse.

Etter *artikkel 8* skal belgiske myndigheter ikke motsette seg at gass som blir transportert gjennom rørledningen føres videre ut av Belgia. Belgia skal heller ikke ilegge toll eller andre avgifter på denne gassen eller på transporten av den.

Artikkel 9 inneholder bestemmelser om opprettelse av en rådgivende kommisjon som skal behandle spørsmål som oppstår i forbindelse med gjennomføringen av overenskomsten.

Artikkel 10 inneholder bestemmelser om tvisteløsning ved voldgift. Det er gjort unntak for tvister med utgangspunkt i artikkel 7. Myndighetene i de to land må således selv avklare skattetvister. Dette er også vanlig fremgangsmåte i de dobbeltbeskatningsavtaler Norge har inngått med andre stater.

Etter *artikkel 11* skal overenskomstens bestemmelser også gjelde for eventuelle andre rørledninger som måtte bli lagt fra norsk kontinentalsokkel til Belgia.

Artikkel 12 inneholder definisjon av "Gas" og "Pipeline". Overenskomsten skal etter *artikkel 13* tre i kraft den dag de to regjeringer har underrettet hverandre om at alle nødvendige interne krav er oppfylt.

Denne proposisjon har vært forelagt Utenriksdepartementet.

Olje- og energidepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et fremlagt utkast til proposisjon til Stortinget om samtykke til å inngå en overenskomst mellom Regjeringen i Kongeriket Norge og Regjeringen i Kongeriket Belgia om transport av gass fra norsk kontinentalsokkel og andre områder gjennom rørledning til Kongeriket Belgia.

Vi OLAV, Norges Konge,

g j ø r v i t t e r l i g :

Stortinget blir innbudt til å fatte vedtak om samtykke til å inngå en overenskomst mellom Regjeringen i Kongeriket Norge og Regjeringen i Kongeriket Belgia om transport av gass fra norsk kontinentalsokkel og andre områder gjennom rørledning til Kongeriket Belgia.

Tilråding fra Olje- og energidepartementet ligger ved i avtrykk.

Vedlegg 1.

Uoffisiell oversettelse

**OVERENSKOMST MELLOM REGJERINGEN I KONGERIKET NORGE OG
REGJERINGEN I KONGERIKET BELGIA OM OVERFØRING AV GASS FRA DEN
NORSKE KONTINENTALSOKKEL OG ANDRE OMRÅDER GJENNOM
RØRLEDNING TIL KONGERIKET BELGIA.**

Regjeringen i Kongeriket Norge og Regjeringen i Kongeriket Belgia, som ønsker å regulere visse spørsmål som vil oppstå i forbindelse med legging og drift av en rørledning fra den

norske kontinentalsokkel til Kongeriket Belgia, så vel som visse beslektede spørsmål, slik som overføring av gass fra andre områder i den samme rørledning,

er blitt enige om følgende:

Artikkel 1

Regjeringen i Kongeriket Belgia skal ikke gjøre innvendinger mot legging og drift av en rørledning for overføring av gass fra den norske kontinentalsokkel til Kongeriket Belgia.

Artikkel 2

(1)

Rørledningen skal eies og drives av ett eller flere selskaper som skal være opprettet eller registrert i henhold til norsk lov, eller av den norske stat.

(2)

Selskapene nevnt under punkt (1) skal være underlagt norsk lovgivning og jurisdiksjon med hensyn til sivil- og strafferettslig saksbehandling, virkeområde og håndhevelse. Dette skal også gjelde for rørledningen og for hendelser som har tilknytning til denne; dette skal imidlertid forstås slik at det ikke utelukker belgiske domstolars samtidige jurisdiksjon og anvendelsen av belgisk rett på Kongeriket Belgias kontinentalsokkel og sjø- og landterritorium.

(3)

Denne bestemmelsen skal på ingen måte berøre Kongeriket Belgias suverenitet eller suverene rettigheter over dets kontinentalsokkel og sjø- og landterritorium.

Artikkel 3

I den utstrekning rørledningens kapasitet muliggjør overføring av annen gass enn gass fra den norske kontinentalsokkel, kan Regjeringen i Kongeriket Norge pålegge de selskaper som er nevnt i Artikkel 2 å overføre gass til Kongeriket Belgia fra andre stater enn Kongeriket Norges kontinentalsokkel.

Artikkel 4

(1)

Rørledningen skal i størst mulig utstrekning være underlagt ensartede standarder for sikkerhet og måling. De to Regjeringer skal så snart som mulig utforme slike standarder.

(2)

Den endelige sikkerhetsklarering av rørledningen og godkjenning av måleutstyr, herunder driftsrutiner, på Kongeriket Belgias territorium, skal gis av Regjeringen i Kongeriket Norge ifølge overenskomst med Regjeringen i Kongeriket Belgia.

Artikkel 5

(1)

I den utstrekning det er nødvendig for å holde oppsikt med bestemmelsene om rørledningens konstruksjon, legging og drift, skal den av Kongeriket Norges Regjering utpekte myndighet ha rett til å inspisere rørledningen, herunder bl.a. måleutstyr også på terminalen, på Kongeriket Belgias kontinentalsokkel eller territorium for å samle informasjon for dette formål og til å kreve utbedringer.

(2)

De to Regjeringers kompetente tilsynsmyndigheter skal søke å bli enige om rutiner for inspeksjon, innsamling av informasjon og for retten til å kreve utbedringer.

Artikkel 6

(1)

Hvis den tillatelse Regjeringen i Kongeriket Norge har gitt til legging og drift av rørledningen oppgis, utløper eller blir tilbakekalt, kan Regjeringen i Kongeriket Norge kreve at eiendomsretten til rørledningen går over til den norske stat. I disse tilfeller skal de to Regjeringer samrå seg med henblikk på å komme frem til en felles forståelse om den fremtidige bruk av rørledningen.

(2)

Hvis en av Regjeringene anser at fortsatt drift av rørledningen ikke er mulig av tekniske, økonomiske eller andre grunner, skal den samrå seg med den annen Regjering.

Artikkel 7

(1)

Inntekt som oppebæres av et selskap som nevnt i Artikkel 2 punkt (1) eller av den norske stat og som skriver seg fra enhver bruk av rørledningen og terminalen på land, skal bare kunne skattlegges i Norge.

(2)

Det samme gjelder for gevinst som oppebæres av et slikt selskap eller av den norske stat og som skriver seg fra hel eller delvis avhendelse av rørledningen eller terminalen på land.

Artikkel 8

Regjeringen i Kongeriket Belgia skal ikke legge hindringer i veien for at gass som i henhold til denne Overenskomst blir overført til Kongeriket Belgia blir ført ut igjen fra Kongeriket Belgia. Kongeriket Belgia skal ikke legge toll eller andre avgifter på slik gass eller på overføringen av den.

Artikkel 9

(1)

En Kommissjon med minst tre representanter fra hver Regjering skal holde oppsyn med gjennomføringen av denne Overenskomst.

(2)

Kommisjonen trer sammen på anmodning fra en av Regjeringene.

Artikkel 10

(1)

Med unntak for tilfeller som berøres av Artikkel 7, skal enhver tvist om fortolkning eller anvendelse av denne Overenskomst, som det ikke har vært mulig å bilegge innenfor den Kommisjon som er nevnt i Artikkel 9 eller gjennom diplomatiske kanaler, på anmodning fra en av Regjeringene overlates til en voldgiftsdomstol med tre medlemmer. Hver Regjering skal utnevne ett medlem av voldgiftsdomstolen, og det tredje medlem velges ved overenskomst mellom de to således oppnevnte medlemmer. Hvis en av Regjeringene ikke har utnevnt en voldgiftsdommer innen tre måneder etter at anmodningen om voldgift ble fremsatt, eller hvis den tredje voldgiftsdommer ikke er utnevnt innen en måned etter utnevningen av de to første voldgiftsdommerne, kan hver av Regjeringene anmode Presidenten for den Internasjonale Domstol om å utnevne en eller om nødvendig to voldgiftsdommere blant statsborgere i et tredje land som verken direkte eller indirekte har interesser forbundet med tvisten. Voldgiftsdomstolen fastsetter selv sine rettergangsregler.

(2)

Alle avgjørelser av voldgiftsdomstolen treffes ved stemmeflertall. Voldgiftsdomstolens avgjørelser skal være bindende for de to Regjeringer.

Artikkel 11

I tilfelle av at det skal bygges andre rørledninger for transport av gass fra den norske kontinentalsokkel til Kongeriket Belgia, skal bestemmelsene i denne Overenskomst få tilsvarende anvendelse for bygging og drift av disse.

Artikkel 12

For denne Overenskomst gjelder følgende definisjoner:

"Gass" betyr alle gassformige hydrokarboner så vel som væsker og andre stoffer som overføres sammen med slike hydrokarboner.

"Rørledning" betyr rørledningen for overføring av gass fra den norske kontinentalsokkel til Kongeriket Belgia, sammen med eventuelle forbundne fasiliteter som måtte bli innrettet og drevet i tilknytning til rørledningen, frem til flensene som forbinder nevnte rørledning med landterminalens innløp.

Artikkel 13

Denne Overenskomst skal tre i kraft den dag de to Regjeringer har underrettet hverandre om at alle nødvendige interne krav er oppfylt. Den forblir i kraft inntil begge Regjeringer beslutter noe annet.

TIL BEKREFTELSE AV FORANSTÅENDE har de undertegnede som har behørig fullmakt til dette fra sine respektive Regjeringer, undertegnet denne Overenskomst.

Utferdiget i Oslo den 14. april 1988 i to eksemplarer på engelsk.

For Regjeringen i Kongeriket Norge:

For Regjeringen i Kongeriket Belgia:

Vedlegg 2. **Uoffisiell oversettelse**
Det Kongelige Olje- og energidepartementet
Statsråden

Herr Firmin AERTS
Energiminister i Kongeriket Belgia

rue de l'Industrie 10
B-1040 Brussel
Belgia

14. April 1988

Deres Eksellense

Jeg har æren av å vise til den traktat som ble undertegnet i dag, mellom Regjeringen i Kongeriket Norge og Regjeringen i Kongeriket Belgia, vedrørende overføring av gass fra den norske kontinentalsokkel og fra andre områder gjennom rørledning til Kongeriket Belgia.

For å unngå enhver misforståelse med hensyn til fortolkningen av nevnte traktat, er begge parter innforstått med at Artikkel 2, punkt 2 ("dette skal imidlertid forståes slik at det ikke utelukker belgiske domstolars samtidige jurisdiksjon og anvendelsen av belgisk rett på Kongeriket Belgias kontinentalsokkel og sjø- og landterritorium") skal ha følgende mening:

Når det gjelder rørledningen og hendelser i tilknytning til denne på Kongeriket Belgias kontinentalsokkel og sjø- og landterritorium, er det enighet mellom Regjeringen i Kongeriket Norge og Regjeringen i Kongeriket Belgia om at relevant belgisk rett, herunder bl.a. belgisk lovgivning vedrørende den nødvendige tillatelse, skal være anvendelig og at belgiske domstoler skal ha samtidig jurisdiksjon.

Denne klargjøringen skal være en del av Traktaten.

Hvis dette stemmer overens med Deres oppfatning, vil jeg sette pris på å få en bekreftelse fra Dem.

Jeg benytter anledningen til på nytt å forsikre Deres Eksellense om min høyeste aktelse.

Arne Øien
Statsråd

Vedlegg 3. **Uoffisiell oversettelse**

OVERENSKOMST MELLOM REGJERINGEN I KONGERIKET NORGE OG REGJERINGEN I KONGERIKET BELGIA OM OVERFØRING AV GASS FRA DEN NORSKE KONTINENTALSOKKEL OG ANDRE OMRÅDER GJENNOM RØRLEDNING TIL KONGERIKET BELGIA

Regjeringen i Kongeriket Norge og Regjeringen i Kongeriket Belgia, som ønsker å regulere visse spørsmål som vil

oppstå i forbindelse med legging og drift av en rørledning fra den norske kontinentalsokkel til Kongeriket Belgia, så vel som visse beslektede spørsmål, slik som overføring av gass fra andre områder i den samme rørledning,

er blitt enige om følgende:

Artikkel 1

Regjeringen i Kongeriket Belgia skal ikke gjøre innvendinger mot legging og drift av en rørledning for overføring av gass fra den norske kontinentalsokkel til Kongeriket Belgia.

Artikkel 2

(1)

Rørledningen skal eies og drives av ett eller flere selskaper som skal være opprettet eller registrert i henhold til norsk lov, eller av den norske stat.

(2)

Selskapene nevnt under punkt (1) skal være underlagt norsk lovgivning og jurisdiksjon med hensyn til sivil- og strafferettslig saksbehandling, virkeområde og håndhevelse. Dette skal også gjelde for rørledningen og for hendelser som har tilknytning til denne; dette skal imidlertid forstås slik at det ikke utelukker belgiske domstolars samtidige jurisdiksjon og anvendelsen av belgisk rett på Kongeriket Belgias kontinentalsokkel og sjø- og landterritorium.

(3)

Denne bestemmelsen skal på ingen måte berøre Kongeriket Belgias suverenitet eller suverene rettigheter over dets kontinentalsokkel og sjø- og landterritorium.

Artikkel 3

I den utstrekning rørledningens kapasitet muliggjør overføring av annen gass enn gass fra den norske kontinentalsokkel, kan Regjeringen i Kongeriket Norge pålegge de selskaper som er nevnt i Artikkel 2 å overføre gass til Kongeriket Belgia fra andre staters enn Kongeriket Norges kontinentalsokkel.

Artikkel 4

(1)

Rørledningen skal i størst mulig utstrekning være underlagt ensartede standarder for sikkerhet og måling. De to Regjeringer skal så snart som mulig utforme slike standarder.

(2)

Den endelige sikkerhetsklarering av rørledningen og godkjenning av måleutstyr, herunder driftsrutiner, på Kongeriket Belgias territorium, skal gis av Regjeringen i Kongeriket Norge ifølge overenskomst med Regjeringen i Kongeriket Belgia.

Artikkel 5

(1)

I den utstrekning det er nødvendig for å holde oppsikt med bestemmelsene om rørledningens konstruksjon, legging og drift, skal den av Kongeriket Norges Regjering utpekte myndighet ha rett til å inspisere rørledningen, herunder bl.a. måleutstyr også på terminalen, på Kongeriket Belgias kontinentalsokkel eller territorium for å samle informasjon for dette formål og til å kreve utbedringer.

(2)

De to Regjeringers kompetente tilsynsmyndigheter skal søke å bli enige om rutiner for inspeksjon, innsamling av informasjon og for retten til å kreve utbedringer.

Artikkel 6

(1)

Hvis den tillatelse Regjeringen i Kongeriket Norge har gitt til legging og drift av rørledningen oppgis, utløper eller blir tilbakekalt, kan Regjeringen i Kongeriket Norge kreve at eiendomsretten til rørledningen går over til den norske stat. I disse tilfeller skal de to Regjeringer samrå seg med henblikk på å komme frem til en felles forståelse om den fremtidige bruk av rørledningen.

(2)

Hvis en av Regjeringene anser at fortsatt drift av rørledningen ikke er mulig av tekniske, økonomiske eller andre grunner, skal den samrå seg med den annen Regjering.

Artikkel 7

(1)
Inntekt som oppebæres av et selskap som nevnt i Artikkel 2 punkt (1) eller av den norske stat og som skriver seg fra enhver bruk av rørledningen og terminalen på land, skal bare kunne skattlegges i Norge.

(2)
Det samme gjelder for gevinst som oppebæres av et slikt selskap eller av den norske stat og som skriver seg fra hel eller delvis avhendelse av rørledningen eller terminalen på land.

Artikkel 8

Regjeringen i Kongeriket Belgia skal ikke legge hindringer i veien for at gass som i henhold til denne Overenskomst blir overført til Kongeriket Belgia blir ført ut igjen fra Kongeriket Belgia. Kongeriket Belgia skal ikke legge toll eller andre avgifter på slik gass eller på overføringen av den.

Artikkel 9

(1)
En Kommissjon med minst tre representanter fra hver Regjering skal holde oppsyn med gjennomføringen av denne Overenskomst.

(2)
Kommissjonen trer sammen på anmodning fra en av Regjeringene.

Artikkel 10

(1)
Med unntak for tilfeller som berøres av Artikkel 7, skal enhver tvist om fortolkning eller anvendelse av denne Overenskomst, som det ikke har vært mulig å bilegge innenfor den Kommissjon som er nevnt i Artikkel 9 eller gjennom diplomatiske kanaler, på anmodning fra en av Regjeringene overlates til en voldgiftsdomstol med tre medlemmer. Hver Regjering skal utnevne ett medlem av voldgiftsdomstolen, og det tredje medlem velges ved overenskomst mellom de to således oppnevnte medlemmer. Hvis en av Regjeringene ikke har utnevnt en voldgiftsdommer innen tre måneder etter at anmodningen om voldgift ble fremsatt, eller hvis den tredje voldgiftsdommer ikke er utnevnt innen en måned etter utnevningen av de to første voldgiftsdommerne, kan hver av Regjeringene anmode Presidenten for den Internasjonale Domstol om å utnevne en eller om nødvendig to voldgiftsdommere blant statsborgere i et tredje land som verken direkte eller indirekte har interesse forbundet med tvisten. Voldgiftsdomstolen fastsetter selv sine rettergangsregler.

(2)
Alle avgjørelser av voldgiftsdomstolen treffes ved stemmeflertall. Voldgiftsdomstolens avgjørelser skal være bindende for de to Regjeringer.

Artikkel 11

I tilfelle av at det skal bygges andre rørledninger for transport av gass fra den norske kontinentalsokkel til Kongeriket Belgia, skal bestemmelsene i denne Overenskomst få tilsvarende anvendelse for bygging og drift av disse.

TIL BEKREFTELSE AV FORANSTÅENDE har de undertegnede som har behørig fullmakt til dette fra sine respektive Regjeringer, undertegnet denne Overenskomst.

Utferdiget i Oslo den 14. april 1988 i to eksemplarer på engelsk.

For Regjeringen i
Kongeriket Norge:

For Regjeringen i
Kongeriket Belgia: